

Edukacja⁺

BIULETYN DLA NAUCZYCIELI NR/01

NOWY
NUMER
PREMIERA

MOŻLIWOŚCI EDUKACYJNE DLA NAUCZYCIELI

Wybór odpowiedniej oferty, nowe kompetencje, europejskie możliwości

SZANSA DLA NAS WSZYSTKICH

Rozmowa z dr. Dariuszem Grzybkiem,
rektorem WSEil

Biuletyn pod patronatem

Wyższa Szkoła Edukacji
Integracyjnej i Interkulturowej
w Poznaniu

Szanowni Państwo

Kształcenie ustawiczne jest procesem stałego doskonalenia i odnawiania wiedzy. W dzisiejszych czasach, gdy tempo rozwoju nauki i techniki oraz przemian oświatowych jest naprawdę bardzo szybkie, nauczyciele zdają sobie sprawę, że również muszą za tymi zmianami podążać.

Dlatego dziś nauczyciel musi być wszechstronny. Poza doskonałym opanowaniem swojego przedmiotu oraz dziedzin pokrewnych, powinien posiadać umiejętności organizowania, planowania i zarządzania. Kursy, szkolenia i studia uzupełniające to doskonały sposób, by szybko nową wiedzę przyswoić i podwyższyć kwalifikacje. Magazyn, który trzymają Państwo w dłoniach powstał właśnie po to, by ułatwić pedagogom wybór odpowiedniej ścieżki doskonalenia zawodowego.

W tym numerze prezentujemy Państwu informacje o oświacie oraz możliwych ścieżkach rozwoju nauczyciela. Prezentujemy możliwości edukacyjne, jakie pedagog ma do wyboru. Natomiast ekspert podpowiada, jak wybrać odpowiedni kierunek dla siebie i jak sfinansować takie szkolenie. Na naszych łamach znajdą Państwo również rozmowę z dr. Dariuszem Grzybkiem, rektorem Wyższej Szkoły Edukacji Integracyjnej i Interkulturowej, który mówi o możliwościach związanych z bogatą ofertą edukacyjną dla nauczycieli.

Już Sokrates zauważył, że „edukacja jest sprawą całego życia”. Nigdy więc nie jest na nią za późno. Dlatego Drodzy Nauczyciele zapraszamy do lektury mając nadzieję, że informacje zawarte w naszym czasopiśmie ułatwią Państwu dalszy rozwój i szeroki dostęp do wiedzy.

Z wyrazami szacunku

Natalia Klimiuk / Redaktor naczelna

Natalia Klimiuk

25.03.2010

NOWA KARTA NAUCZYCIELA - DOKUMENTEM NOWOCZESNYM

W Ministerstwie Edukacji Narodowej doszło do pierwszego spotkania Krajowego Zespołu ds. statusu zawodowego nauczycieli z kierownictwem resortu. W skład zespołu weszli przedstawiciele wszystkich środowisk związanych z oświatą: związków zawodowych, samorządów, dyrektorów szkół i oświaty.

Zespół ma być ciałem opinio-doradczym, który zajmie się przygotowaniem propozycji założeń nowego dokumentu, dotyczącego statusu nauczycieli. – Nowa ustawa Karta Nauczyciela, jako dokument regulujący sprawy statutu zawodowego nauczycieli, powinien być nowoczesny, napisany współczesnym językiem prawniczym i powinien być zrozumiały dla każdego nauczyciela - uważa minister edukacji Katarzyna Hall. Sceptycznie do pomysłu prac nad nową Kartą Nauczyciela podeszły związki zawodowe. – Warto było się spotkać, po to, by strony poznały swoje oczekiwania, choć część argumentacji to pustostawie na niewyobrażalnym poziomie ogólnikowości. Niemniej jednak, takie spotkania są potrzebne, by wszystkie strony przedstawiły swoje stanowiska w dyskusji – powiedział prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego Sławomir Broniarz.

PAP

16.04.2010

NOWE ZASADY KONKURSÓW NA DYREKTORA

Minister edukacji podpisała rozporządzenie w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznej szkoły lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej.

Wskazano w nim elementy, jakie powinno zawierać ogłoszenie konkursu. Zaznaczono obowiązek złożenia przez kandydata oświadczenia lustracyjnego. Z rozporządzenia dowiadujemy się również, że od kandydata nie będzie wymagane udokumentowanie posiadania wykształcenia i przygotowania zawodowego odpowiadającego kierunkowi kształcenia w szkole lub zakresowi zadań placówki - w przypadku kandydatów na stanowisko dyrektora niebędących nauczycielami.

Ministerstwo Edukacji Narodowej

20.04.2010

NOWE PRZEPISY USTAWOWE DOTYCZĄCE PODNOSZENIA KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy „Kodeks pracy oraz Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych”. Uregulowano w niej istotne kwestie dotyczące praw i obowiązków stron stosunku pracy w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników.

Oznacza to, że uprawnienia nauczycieli skierowanych na studia podyplomowe lub podnoszących kwalifikacje w formach pozaszkolnych będą określały nowe przepisy ustawowe. Natomiast przepisy regulujące uprawnienia nauczycieli odbywających studia wyższe oraz kształcących się w zakładach kształcenia nauczycieli nie uległy zmianie. Najważniejsze zmiany, wprowadzone ustawą (w stosunku do dotychczasowej regulacji) to: odejście od podnoszenia kwalifikacji zawodowych na podstawie skierowania zakładu pracy - pracownik będzie podnosił kwalifikacje zawodowe z inicjatywy pracodawcy albo za jego zgodą; zrównanie regul dotyczących urlopów i zwolnień z całości lub części dnia pracy pracowników, którzy podnoszą kwalifikacje za zgodą pracodawcy, z tymi, którzy podnoszą kwalifikacje z inicjatywy pracodawcy; urealnienie zwolnień z całości lub części dnia pracy - nie będą one określone w dniach lub godzinach, lecz będą przysługiwały na czas trwania zajęć oraz na czas niezbędny by punktualnie na nie przybyć.

Ministerstwo Edukacji Narodowej

SZANSA DLA NAS WSZYSTKICH

Z dr. Dariuszem Grzybkiem, rektorem Wyższej Szkoły Edukacji Integracyjnej i Interkulturowej, rozmawiamy na temat znaczenia ustawicznego kształcenia nauczycieli, oferty edukacyjnej dla nauczycieli dostosowanej do najnowszych standardów i oczekiwań oraz o znaczeniu integracji i interkulturowości.

Jak wygląda model edukacji przyszłych nauczycieli?

Podstawowy model edukacji przyszłych nauczycieli jest prosty. Maturzyści wybierają kierunek studiów, który gwarantuje im uzyskanie przygotowania pedagogicznego. Po trzech latach studiów w WSEiil formalnie uzyskują możliwość zatrudnienia w systemie szkolnym na stanowisku nauczyciela. Następnym etapem jest wybór drugiego stopnia studiów, który może być kontynuacją pierwszego, ale nie musi. Innym sposobem zdobywania kwalifikacji jest udział i ukończenie kwalifikacyjnych studiów podyplomowych. Takie studia spełniają standardy kształcenia nauczycieli. Nauczyciele mają również możliwość podnoszenia swych kompetencji korzystając z szerokiej gamy kursów doskonalących, szkoleń rad pedagogicznych oraz innych form doskonalących.

Jakie korzyści płyną z ukończenia kwalifikacyjnych studiów podyplomowych?

Przede wszystkim jest to uzyskanie kwalifikacji do nauczania przedmiotu kierunkowego lub kwalifikacji ogólnych np. przygotowania pedagogicznego. Ich nabycie trwa zdecydowanie krócej niż tradycyjny model dwustopniowych studiów. Z tym związana jest również korzyść finansowa.

W jaki sposób rozwój kształcenia ustawicznego jest dostosowywany do zmian zachodzących w edukacji?

System kształcenia ustawicznego jest częścią systemu edukacyjnego. Teoretycznie powinien być pozostawiony „wolnej grze rynkowej”. Z naszych doświadczeń wynika, że czynnikiem, który wywiera największy wpływ na zmiany w systemie szkolnym – a przez to i na dokształcanie nauczycieli, są zmiany prawne. Impulsy, które są wysyłane przez organy ustawodawcze i wykonawcze w zasadzie kreują dynamikę zachodzącą w systemie kształcenia ustawicznego. Jest to pewnie rezultat dosyć wertykalnej struktury tego systemu. Pozostałe czynniki w większym lub mniejszym stopniu wpływają na wybory nauczycieli i pośrednio na rozwój systemu kształcenia nauczycieli.

Jakie kwalifikacyjne studia poddyplomowe cieszą się największą popularnością?

Od wielu lat najbardziej popularnym kierunkiem jest przygotowanie pedagogiczne. Dużym zainteresowaniem cieszą się także kierunki związane z pedagogiką specjalną: oligofrenopedagogika, surdopedagogika, tyflopädagogika, wczesna interwencja czy wczesne wspomaganie rozwoju dziecka. Wynika z tego, że coraz więcej osób chce pracować w systemie szkolnym oraz, że nauczyciele chcą podnosić kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej. W niej bowiem upatrują swojej szansy na ewentualny awans zawodowy.

Czy na kierunku pedagogika specjalna nadajecie Państwo kwalifikacje przyszłym polonistom?

Tak. W ramach jednej ze specjalności realizujemy określoną liczbę godzin zgodną ze standardami kształcenia na kierunku język polski. Umożliwia to absolwentowi kontynuowanie edukacji na drugim stopniu pedagogiki specjalnej lub filologii polskiej. Kończąc studia licencjackie na kierunku pedagogika specjalna absolwent posiada przygotowanie pedagogiczne i wykształcenie kierunkowe. W Polsce wciąż dominuje model kształcenia nauczycieli, który nie daje powodów, aby zawód nauczyciela traktować z należyтым szacunkiem. Nie kształcimy bowiem nauczycieli z zakresu nauczania języka polskiego czy historii. Kształcimy studentów historii z przygotowaniem pedagogicznym. Dzięki temu mamy świetnie wykształconych historyków, ale nie nauczycieli historii. Jako uczelnia chcemy wprowadzić małą rewolucję w modelu kształcenia nauczycieli opartą na odpowiednich podstawach prawnych.

Na jakie wartości kładą Państwo nacisk w rozwoju swojej oferty edukacyjnej?

Po pierwsze na uczciwość. Po drugie na lojalność – wobec studentów i pracowników, własnego sumienia i przyszłych pokoleń. Choć nie zabrzmi to zbyt popularnie – to również ciężka praca. Obecnie nie wystarczy posługiwać się szyldem wyższej szkoły, aby doświadczać splendoru chwały i wyjątkowości. Nobilitacja następuje poprzez ciężką pracę i uczciwy proces edukacyjny, w którym rozpoznane zostają potrzeby studentów oraz możliwości i

„Obecnie nie wystarczy posługiwać się szyldem wyższej szkoły, aby doświadczać splendoru chwały i wyjątkowości. Nobilitacja następuje poprzez ciężką pracę i uczciwy proces edukacyjny”

cechy charakterologiczne pracowników dydaktycznych. Na podstawie wspólnej pracy tworzymy system wartości, który uszlachetnia nas jako środowisko akademickie oraz wzmacnia uczelnię jako instytucję. To pozwala planować nawet najbardziej odległe cele.

Dlaczego integracja?

Fundacja Uni – Terra, która założyła Wyższą Szkołę Edukacji Integracyjnej i Interkulturowej, w 2000 roku zorganizowała ogólnopolski konkurs „Integracja w integracji”, który miał na celu propagowanie integracji osób niepełnosprawnych poprzez integrację Polski z Unią Europejską. W Komitecie organizacyjnym znalazło się wiele osób zaangażowanych w proces integracji Polski ze strukturami Unii Europejskiej oraz osoby działające na rzecz osób niepełnosprawnych. To pokazuje jak ważna była dziesięć lat temu idea integracji – ta polityczna i kulturowa oraz udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym. Konkurs miał doprowadzić do wytworzenia więzi, sposobów komunikowania, postaw pomiędzy dziećmi pełnosprawnymi a niepełnosprawnymi. Później odbyły się podobne konkursy w różnych częściach Polski. W decyzji o profilu szkoły utwierdza nas fakt, że na tegoroczną paradę organizowaną przez Fundację Schumana zaproszone zostało Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji. Idea integracji przez integrację ciągle jest więc żywa.

W jaki sposób łączą Państwo integracyjność i interkulturowość z ofertą edukacyjną dla nauczycieli?

Interkulturowość to taki współczesny „duch świata”. Przenika wszystkie dziedziny i odciska swój znak. Jeśli ktoś tego nie zauważy, może pozostać na peryferiach cywilizacji. Ta świadomość może ograniczać, ale może także wzmacniać. Wiedza o tym,

że istniejemy nie tylko my, ale także inni, którzy często bardzo się od nas różnią, wzbogaca nas i motywuje do poszukiwania odpowiedzi na podstawowe pytanie – skąd jesteśmy i dokąd zmierzamy? To nic innego jak zaproszenie do dyskursu o naszą przeszłość i przyszłość. Jest to jednocześnie nasza szansa, a nie zagrożenie.

Nowoczesny nauczyciel powinien aktywnie uczestniczyć w tym interkulturowym dialogu. Obowiązkiem Uczelni jest między innymi tworzenie programów nauczania skierowanych do przyszłych nauczycieli tak, by stanowili elitę kształcącą przyszłe pokolenia. Także integracja wpisuje się idealnie w ten schemat. W systemie szkolnym znajduje swoje stałe miejsce i wydaje się, że już nikt ani nic jej nie usunie. Żeby tak się stało potrzebujemy wykwalifikowanych i kompetentnych nauczycieli. To oni będą nośnikami idei integracji osób niepełnosprawnych oraz będą potrafili zauważyć, zrozumieć inny kod kulturowy tych osób, staną się naturalnymi przewodnikami przez trudne, pełne lęków i obaw współistnienie osób pełno- i niepełnosprawnych. Każdy, kto zetknął się w klasie z problemem integracji wie, że jest to jak stąpienie po polu minowym. Postawiliśmy sobie za cel nauczyć przyszłych nauczycieli jak mają rozbrajać napotkane miny.

Czy to oznacza, że nauczyciel idący do szkoły „wyrusza na wojnę”?

Oczywiście, że nie, chociaż w szkolnictwie występują różne strategie i rodzaje działań, które z powodzeniem można byłoby zastosować w warunkach wojennych. Przygotowanie nauczycieli do pełnienia roli dydaktyka, wychowawcy i opiekuna jest niezwykle ważne. To bardzo odpowiedzialna praca, w której nie można popełniać wielu błędów.

W jakim kierunku zamierzają Państwo rozwijać swoją ofertę edukacyjną?

W pewnym sensie kierunek rozwoju określa nazwa Uczelni. Z zakresu integracji będą to obszary związane z pedagogiką specjalną oraz związane z nią nauki medyczne, takie jak fizjoterapia i dietetyka. W przypadku interkulturowości będziemy starali się rozwijać zakres oferty edukacyjnej z dziedziny nauk społecznych, tak aby wypełnić treścią dialog międzykulturowy.

MOŻLIWOŚCI EDUKACYJNE DLA NAUCZYCIELI

Ustawiczne kształcenie nauczycieli to jeden z priorytetów sprawnie funkcjonującego systemu oświaty. Wymogi, a zarazem możliwości podnoszenia kwalifikacji, gwarantują stały rozwój kadry nauczycielskiej. Nauczyciel chcący doskonalić swoje umiejętności pedagogiczne i zdobywać wiedzę może wybierać z szerokiej oferty edukacyjnej.

Nauczyciele, jako osoby, którym powierzono jest wychowanie i edukacja młodego pokolenia, powinni przywiązywać szczególną wagę do uzupełniania wiedzy i aktualnych sposobów nauczania. Tylko dzięki nieustannemu podnoszeniu kwalifikacji będą oni w stanie podejmować nowe działania i zmierzyć się z różnymi sytuacjami i wyzwaniami zawodowymi. To nauczyciel powinien inspirować uczniów, zachęcać do pracy, ale również powinien zdobywać nowe kompetencje, które umożliwią mu rozwój i awans

zawodowy. Dydaktyk powinien być gotowy do zastosowania innowacyjnych metod działania, bo to z pewnością przeloży się na uzyskiwanie lepszych wyników, jakość pracy w szkole i poziom wiedzy uczniów. Zmiany w szkolnictwie związane z reformą programową oraz plan rozwoju zawodowego nauczyciela powinny dodatkowo determinować pedagogów do podjęcia kroków związanych z doksztalcaniem się.

Bogactwo oferty

Nauczyciel stojący przed wyborem kierunku dalszego kształcenia może rozważyć różne jego formy. Od studiów podyplomowych, kursów kwalifikacyjnych, warsztatów pedagogicznych po wewnątrzszkolne systemy doskonalące. Wszystkie te rodzaje aktywności edukacyjnej obejmują zróżnicowaną tematykę, pozwalającą dostosować ostateczną drogę nauczyciela do jego zainteresowań, podstawowego wykształcenia oraz zapotrzebowania szkoły.

Studia podyplomowe przeznaczone są dla nauczycieli chcących zdobyć uprawnienia do nauczania drugiego przedmiotu. Umożliwiają uzyskanie uprawnień nauczycielskich przez absolwentów szkół wyższych, którzy zamierzają zdobyć uprawnienia pedagogiczne i kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Programy studiów, podobnie, jak tych tradycyjnych, obejmować mogą wykłady, ćwiczenia, warsztaty, treningi, laboratoria, praktyki oraz seminaria. Trwają przeważnie od 3 do 4 semestrów. Wśród proponowanych kierunków studiów podyplomowych znaleźć można dla przykładu wychowanie przedszkolne, wiedzę o społeczeństwie, resocjalizację i profilaktykę społeczną, jak i zarządzanie oświatą.

Kursy kwalifikacyjne, takie jak bibliotekoznawstwo, wychowanie do życia w rodzinie czy pedagogika lecznicza służą poszerzeniu kompetencji nauczycielskich. Aby w nich uczestniczyć należy być czynnym zawodowo nauczycielem. Dla przykładu kurs kwalifikacyjny „Oligofrenopedagogika” skierowany jest do nauczycieli, którzy chcą zdobyć kwalifikacje do pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Do wyboru są również tzw. kursy doskonalące obejmujące szeroki zakres tematyczny – od komunikacji interpersonalnej, przez ciekawe metody pracy wychowawczej nauczyciela z klasą szkolną, po technologie informacyjne w pracy nauczyciela i emisję głosu. Ich zadaniem jest poszerzenie szeregu kompetencji zawodowych – również tych miękkich związanych z komunikacją z uczniami czy rodzicami. Przynoszą bardzo konkretną wiedzę na temat szczegółowych zagadnień.

Ośrodki kształcenia nauczycieli proponują również szkolenia rad pedagogicznych, z których skorzystać mogą wytypowani nauczyciele danej szkoły. Edukacja w tym zakresie funkcjonuje w ramach wewnątrzszkolnego systemu doskonalenia. Może obejmować złożone programy takie, jak „Uczeń w szkole”, „Wychowawca w szkole”, „Nauczyciel – rodzic”, a także szkolenia o tematyce wynikającej z potrzeb placówki.

Ciekawą formą rozwoju kompetencji, szczególnie dla nauczycieli języków obcych, są kursy zagraniczne. Takie możliwości daje między innymi program Comenius. W jego ramach nauczyciele odbywają bezpłatne intensywne szkolenia językowo-metodyczne za granicą. Jest to również doskonała okazja do wymiany doświadczeń zawodowych z nauczycielami innych krajów Unii Europejskiej.

Nowoczesne kompetencje

W zawodzie nauczyciela obok formalnych kwalifikacji niezwykle istotne są również kwalifikacje i umiejętności miękkie. Szczególnie ważne więc są inteligencja, rozumienie procesów i zjawisk, sprawne myślenie, wyobraźnia i pomysłowość. Te wszystkie cechy nauczyciel powinien ćwiczyć i rozwijać przez całe życie. Podczas wszelkiego rodzaju kursów, poza podstawową wiedzą, nauczyciel ma okazję poszerzyć i uzupełnić swoją wiedzę ogólną i pedago-

giczną, dowiedzieć się jak radzić sobie z niecodziennymi zadaniami oraz umiejętnie współpracować i planować własną pracę.

Szczególnie istotne jest też uczestniczenie nauczycieli w kursach skupionych na nowoczesnych środkach informacji i komunikacji, takich jak technologie informacyjne w pracy nauczyciela. Dzięki nim zyskuje również proces dydaktyczny. Niemniej ważne są programy edukacyjne nastawione na kształcenie umiejętności radzenia sobie ze współczesnymi zagrożeniami społecznymi/cywilizacyjnymi. Wiedza zdobyta na kursie dotyczącym bulimii, profilaktyki HIV/AIDS czy też agresji wśród młodzieży przekłada się niejednokrotnie na profesjonalne programy wychowawczo – dydaktyczne.

Nauczyciel w Europie

Również europejskie programy edukacyjne, mające na celu między innymi wypracowanie ujednoczonych standardów kształcenia, nie pomijają nauczycieli. Grupa powołana z 25 państw Unii przygotowała opis kompetencji, kwalifikacji i profilu nauczyciela zjednoczonej Europy. Zasadniczym rezultatem programu ma być podniesienie jakości kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli i osób prowadzących szkolenia. W ramach projektu Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications wskazano kluczowe kompetencje, jakie powinien posiadać nauczyciel, a wśród nich między innymi zdolność porozumiewania się w języku ojczystym, znajomość języków obcych, posługiwanie się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, kompetencje interpersonalne i obywatelskie, a także zmysł przedsiębiorczości i świadomość kulturowa. Wspólne zasady dotyczące samego zawodu nauczyciela obejmują natomiast: wyższe wykształcenie jako czynnik obowiązkowy, osadzenie zawodu w kontekście uczenia się przez całe życie, oparcie na partnerstwie i pracy z innymi ludźmi. Warto też przytoczyć tu cechy „europejskiego nauczyciela”, które sformułował prof. Michael Schratz, przewodniczący wspomnianej wyżej grupy roboczej. Według niego „europejskiego nauczyciela” wyróżnia europejska tożsamość (potrafi nauczać wykraczając poza narodowy program nauczania), europejska wiedza (posiada wiedzę na temat systemów edukacji w innych krajach, a także o aktualnych wydarzeniach z Europy i świata oraz ich historii), europejska wielokulturowość (angażuje się w wielokulturowy wymiar europejskiej kultury, utrzymuje pozytywne relacje w ramach swojej kultury, ale jest też otwarty na te odmienne), europejskie kompetencje językowe (mówi więcej niż jednym językiem, potrafi nauczać w języku innym niż ojczysty, utrzymuje kontakty z nauczycielami zagranicznymi), europejskie obywatelstwo (powinien zachowywać się jak obywatel Europy, czuć solidarność z obywatelami innych krajów europejskich).

O tym, że szkolenie nauczycieli to proces niezwykle istotny pamiętają już chyba wszyscy – przede wszystkim sami zainteresowani. Specyfika tej pracy wymaga jednak skutecznego utrwalania dobrych nawyków. Oferta edukacyjna skierowana do pracowników szkół jest naprawdę bogata. Wystarczy dobrze się jej przyjrzeć i korzystając z dobrych rad starszych kolegów wybrać odpowiednią drogę ustawicznego kształcenia.

ODPOWIEDNI WYBÓR ŚCIEŻKI USTAWICZNEGO KSZTAŁCENIA

Praca zawodowa nauczyciela wymaga nie tylko coraz lepszego wykształcenia, ale także osobistego zaangażowania oraz ciągłego rozwoju. Dlatego nieodłącznym elementem kariery każdego pedagoga powinna być ustawiczna edukacja. Jaką ścieżkę kształcenia wybrać? Czym się przy tym kierować? Na te i inne pytania odpowiada nasz ekspert dr hab. Wojciech Otrębski, prof. WSEiil.

Jakie ścieżki kształcenia ma do wyboru nauczyciel?

Kształcenie ustawiczne nauczycieli to wszelkie działania mające na celu wspomaganie ich rozwoju zawodowego. Każdy pedagog ma więc do wyboru szereg opcji. Może on zdecydować się na podnoszenie kwalifikacji w zakresie przedmiotu, którego nauczał dotychczas – matematyki, nauk przyrodniczych, technicznych lub poszerzanie kompetencji językowych. Warto również zdobyć kwalifikację do nauczania dodatkowego przedmiotu lub uprawnień i wiedzę na temat organizowania i planowania własnej pracy. Każdy nauczyciel może dokształcać się w zakresie zarządzania placówką oświatową, programów kształcenia czy programów wychowawczych.

Czym powinien kierować się nauczyciel w wyborze ścieżki ustawicznego kształcenia i z kim powinien ją konsultować?

Najważniejszym kryterium determinującym wybór kierunku dalszej edukacji pedagoga powinny być zainteresowania nauczyciela oraz zapotrzebowanie szkoły, w której jest zatrudniony. Żeby ułatwić sobie decyzję nauczyciel może skonsultować swój wybór z dyrektorem szkoły, doradcą metodycznym lub doświadczonym kolegą nauczycielem.

Czy istnieją możliwości bezpłatnych form kształcenia dla nauczycieli?

Kuratorium Oświaty organizuje czasami krótkie formy dokształcania takie, jak: kon-

ferencje, warsztaty. Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli w ramach grantów edukacyjnych także organizują kursy doskonalące. Ustawa o systemie oświaty nadmienia również o kompetencjach Rady Pedagogicznej, do której należy ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli danej szkoły. W ramach wewnątrzszkolnego systemu Rada Pedagogiczna może ustalić formy dokształcania dla nauczycieli na dany rok szkolny.

Czy nauczyciel może starać się o jakieś dofinansowanie na dodatkową edukację w Unii Europejskiej?

Tak, najpopularniejszym programem tego typu jest Sokrates. Obejmuje on szkolnictwo w całym jego wymiarze - od nauczania początkowego po szkolnictwo wyższe, a także edukację nauczycieli szkolnych i akademickich oraz pracowników zarządzających szkół i uczelni. Program ten składa się z kilku komponentów, mniejszych „podprogramów”. Są one bardziej szczegółowe, a każdy z nich skierowany jest do innego obszaru kształcenia i innej grupy odbiorców. Na przykład Comenius, jest podprogramem nastawionym na edukację szkolną. W ramach niego szkoły mogą realizować: Projekty Szkolne, Projekty Rozwoju Szkoły i Projekty Językowe. Nauczycielom daje on możliwość wymiany doświadczeń zawodowych, a także podniesienia swoich kwalifikacji na kursach zagranicznych. Studentom kierunków filologicznych oraz Nauczycielskich Kolegiów Językowych daje

on możliwość skorzystania z oferty praktyk bądź staży w szkołach krajów Unii Europejskiej. Ważnym programem jest również Grundtvig. Jest to podprogram nastawiony na kształcenie dorosłych. Jego zadaniem jest popularyzacja i wdrażanie idei uczenia się przez całe życie, a także poprawa jakości edukacji osób dorosłych oraz opracowywanie nowych form kształcenia. Istnieją również takie programy jak Lingua - nastawiona w całości na promowanie kształcenia, Minerva - zajmująca się technologią, a konkretnie wdrażaniem jej do edukacji oraz Arion - podprogram wizyt studyjnych. W ramach Unii Europejskiej działa również Eurydice, czyli inaczej europejska sieć informowania o edukacji. Dzięki niej możliwa jest wymiana informacji o systemach edukacyjnych, wdrażanych innowacjach, a także przeprowadzonych reformach edukacyjnych w krajach europejskich.

Które z form kształcenia nauczycieli najdynamiczniej się rozwijają?

Najpopularniejsze w ostatnim czasie są kursy pomiaru dydaktycznego, kursy edukatorskie oraz wszelkie szkolenia z zakresu wdrażania i realizacji programów nauczania. Nauczyciele rozszerzają również swoją wiedzę na temat reformy i nowej podstawy programowej. Popularne są także kursy związane ze zmianami w nadzorze pedagogicznym i kształceniem na odległość.

Kursy kwalifikacyjne

Kierunek	Kwalifikacje
Pedagogika opiekuńcza	kwalfikacje do zajmowania stanowiska pedagoga szkolnego, wychowawcy placówek oświatowo-wychowawczych, wychowawcy placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania
Przyroda	kwalfikacje do nauczania przedmiotu Przyroda
Sztuka	kwalfikacje do nauczania Sztuki, jeżeli w szkole realizowany jest przedmiot sztuka, kurs zapewnia uzyskanie kwalfikacji do nauczania w jego ramach plastyki i muzyki
Bibliotekoznawstwo	kwalfikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela bibliotekarza
Oligofrenopedagogika	kwalfikacje do pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną umysłowo
Surdopedagogika	kwalfikacje do pracy z dziećmi z wadą słuchu
Tyflopedagogika	kwalfikacje do pracy z dziećmi niewidomymi i niedowidzącymi
Pedagogika lecznicza	kwalfikacje do pracy z dziećmi przewlekle chorymi lub dotkniętymi dysfunkcjami narządów ruchu
Wczesne wspomaganie rozwoju i edukacji uczniów autystycznych	przeznaczony dla nauczycieli, wychowawców i psychologów pracujących z dziećmi i młodzieżą autystyczną
Terapia pedagogiczna	kwalfikacje do prowadzenia zespołów korekcyjno-kompensacyjnych lub socjoterapeutycznych dla dzieci w młodszym wieku w szkołach i placówkach ogólnodostępnych oraz szkołach i placówkach specjalnych
Pedagogiczny	kwalfikacje pedagogiczne
Pedagogiczno-metodyczny dla nauczycieli j. angielskiego	kwalfikacje pedagogiczne do nauczania j. angielskiego
Pedagogiczno-metodyczny dla nauczycieli j. niemieckiego	kwalfikacje pedagogiczne do nauczania j. niemieckiego
Pedagogiczny dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu	kwalfikacje pedagogiczne do nauczania praktycznej nauki zawodu
Organizacja i zarządzanie oświatą	kwalfikacje do zajmowania stanowiska dyrektora szkoły

Studia podyplomowe

Kierunek	Kwalifikacje
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza	kwalfikacje do zajmowania stanowiska pedagoga szkolnego, wychowawcy placówek oświatowo-wychowawczych, wychowawcy placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania
Oligofrenopedagogika	kwalfikacje do pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną umysłowo
Surdopedagogika	kwalfikacje do pracy z dziećmi z wadą słuchu
Tyflopedagogika	kwalfikacje do pracy z dziećmi niewidomymi i niedowidzącymi
Pedagogika lecznicza	kwalfikacje do pracy z dziećmi przewlekle chorymi lub dotkniętymi dysfunkcjami narządów ruchu
Wczesne wspomaganie rozwoju i edukacji uczniów autystycznych	przeznaczony dla nauczycieli, wychowawców i psychologów pracujących z dziećmi i młodzieżą autystyczną
Terapia pedagogiczna	kwalfikacje do prowadzenia zespołów korekcyjno-kompensacyjnych lub socjoterapeutycznych dla dzieci w młodszym wieku w szkołach i placówkach ogólnodostępnych oraz szkołach i placówkach specjalnych
Pedagogiczny	kwalfikacje pedagogiczne
Organizacja i zarządzanie oświatą	kwalfikacje do zajmowania stanowiska dyrektora szkoły
Wiedza o społeczeństwie	kwalfikacje do prowadzenia zajęć z Wiedzy o społeczeństwie
Wychowanie do życia w rodzinie	kwalfikacje do prowadzenia zajęć edukacyjnych "Wychowanie do życia w rodzinie"
Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka	kwalfikacje w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju małego dziecka
Wychowanie przedszkolne	kwalfikacje do pracy w przedszkolu
Edukacja wczesnoszkolna	kwalfikacje do pracy w klasach I-III
Filozofia i etyka	kwalfikacja do prowadzenia zajęć z filozofii i etyki
Doradztwo zawodowe i przedsiębiorczość	kwalfikacje w zakresie doradztwa zawodowego oraz prowadzenia zajęć edukacyjnych Przedsiębiorczość
Logopedia	kwalfikacje w zakresie terapii zaburzeń mowy
Neurologopedia	przygotowanie teoretyczne i praktyczne do pracy z pacjentami z zaburzeniami mowy, uwarunkowanymi uszkodzeniami lub dysfunkcjami ośrodkowego układu nerwowego
Plastyka-muzyka-wiedza o kulturze	kwalfikacje do prowadzenia zajęć z plastyki, muzyki i wiedzy o kulturze
Resocjalizacja i profilaktyka społeczna	kwalfikacje w zakresie profilaktyki społecznej i resocjalizacji
Psychologiczno-pedagogiczna pomoc rodzinie	zapoznanie słuchaczy z wiedzą o problemach współczesnej rodziny oraz kształcenie umiejętności praktycznych umożliwiających wspieranie i pracę terapeutyczną z rodziną oraz podejmowanie działań zapobiegających patologii i dysfunkcjonalności w rodzinie

KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA

Komunikacja interpersonalna to wymiana informacji między rozmówcami. Informacje odbierane przez ludzi przesyłane są 3 kanałami – poprzez obraz (mowa ciała), dźwięk (sposób, w jaki mówimy) oraz treść (co mówimy). Ponad 80 proc. informacji, które odbieramy, przesyłana jest niewerbalnie.

Dlatego spójność komunikacyjna, polegająca na dopasowaniu oraz zgodności treści ze sposobem komunikowania się, jest podczas rozmowy taka ważna. Szczególny nacisk na komunikację interpersonalną muszą położyć nauczyciele, którzy biorą udział w procesie wychowawczym szkoły. Waga tego zagadnienia powoduje, że warsztaty z zakresu komunikacji interpersonalnej stają się już stałym tematem programów edukacyjnych dla kadry nauczycielskiej. Dobrym tego przykładem jest projekt zrealizowany przez Wyższą Szkołę Edukacji Integracyjnej i Interkulturowej w Poznaniu. Poniżej zamieszczamy podstawowe informacje na temat tego programu.

Tytuł projektu

Komunikacja interpersonalna w procesie wychowawczym szkoły.

Określenie problemu

Wielu pracowników szkół i ośrodków wychowawczych nie przywiązuje dużej wagi do właściwej komunikacji interpersonalnej. Jedni nie mają odpowiedniej wiedzy i kompetencji w tym temacie, inni – nie zdają sobie sprawy jak ważna jest odpowiednia komunikacja w procesie wychowawczym.

Cel projektu

Nadrzędnym celem projektu było doksztalcenie kadry pedagogicznej z zakresu komunikacji interpersonalnej w procesie wychowania szkoły, uświadomienie jej wagi oraz przedstawienie możliwości wykorzystania.

Grupa docelowa

Grupą docelową projektu była szeroko pojęta kadra pedagogiczna – nauczyciele, wychowawcy oraz pedagodzy.

Przeprowadzone działania

Wyższa Szkoła Edukacji Integracyjnej i Interkulturowej w Poznaniu przeprowadziła wykład dla osób zainteresowanych z kręgu pedagogicznego. Na wstępie prezentacji zdefiniowano wychowanie oraz określono główne jego cele. Następnie szczegółowo omówiono kompetencje wychowawcze, psychologiczne oraz koło komunikacji. Poruszono także kwestię chwaleń ucznia, skupiając się na efektywnym nauczaniu, metodach i karcie pracy. Następnie słuchacze mogli zapoznać się z motywami niewłaściwego zachowania, sposobami na zyskiwanie uwagi i władzy. Wykład zakończyła część na temat komunikacji między nauczycielem i rodzicem – przedstawiono kwestię trudnych rodziców, pułapki nadodpowiedzialności oraz wyjaśniono, jak sobie radzić z tymi problemami. W trakcie wykładu wielokrotnie były wykorzystywane schematy, zabawy i case studies.

Osoba odpowiedzialna za projekt

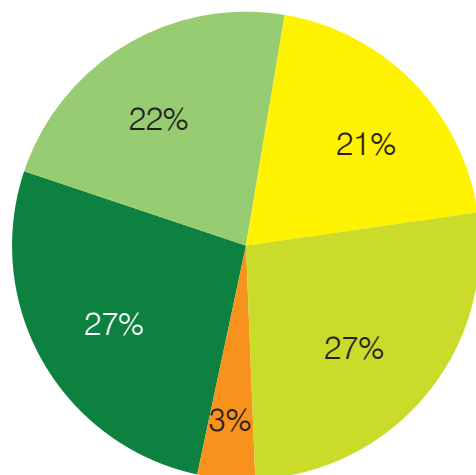
Mirosława Domagalska

Wyższa Szkoła Edukacji Integracyjnej i Interkulturowej w Poznaniu
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Uni - Terra

rys. Dariusz Pietrzak

Ważnym wskaźnikiem potencjału społecznego, sprzyjającego rozwojowi gospodarki opartej na wiedzy, jest chęć podwyższania wykształcenia i uzupełniania kwalifikacji przez pracowników. Podnoszenie kwalifikacji ma duży wpływ na karierę zawodową i zarobki.

CZY OBECNIE BYŁ(A)BY PAN(I) GOTOWY(A) PODWYŻSZYĆ POZIOM SWOJEGO WYKSZTAŁCENIA LUB UZUPEŁNIĆ SWOJE KWALIFIKACJE, GDYBY MIAŁ(A) PAN(I) TAKĄ MOŻLIWOŚĆ?

- Raczej tak
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie
- Trudno powiedzieć
- Zdecydowanie tak

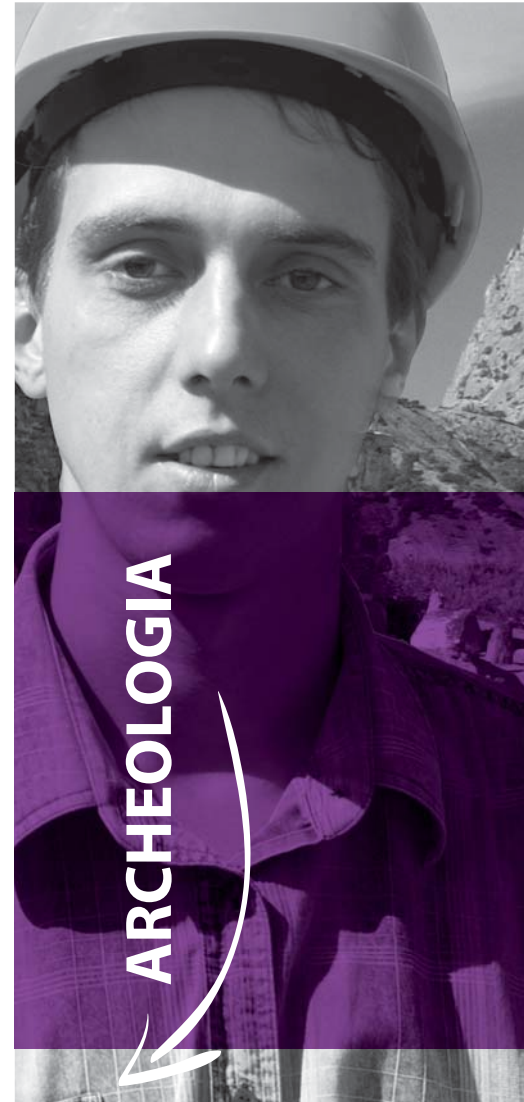
Źródło: CBOS „Rola wykształcenia i zmiany w jej społecznym postrzeganiu w latach 1993 – 2009.”

Redaktor Naczelny: Natalia Klimiuk, redaguje zespół

Adres redakcji: ul. Prądzyńskiego 53, 61-527 Poznań, tel. 61 830 41 71, redakcja@wseiii.pl, www.wseiii.pl

Wyższa Szkoła Edukacji
Integracyjnej i Interkulturowej
w Poznaniu

**Studia podyplomowe kwalifikacyjne dla nauczycieli
Kursy kwalifikacyjne i szkolenia rad pedagogicznych**

REKRUTACJA NA STUDIA TRWA!

ul. Prądyńskiego 53, 61-527 Poznań
Tel. 61 8330 530, Fax 61 8331 543
e-mail: rekrutacja@wseiip.pl

Biuro rekrutacji

WWW.WSEIII.PL